

KUTATÁSI TÉMÁK

2016-2017. tanév

kutatási téma	témakiíró
Az analitikus filozófia története	Ambrus Gergely
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Analitikus elmefilozófia	Ambrus Gergely
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Polányi Mihály tudományfilozófiája	Fehér Márta
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A tudás-szociológia „Erős Program”-ja	Fehér Márta
A David Bloor által kezdeményezett ún. erős program újabb fejleményeinek kritikai vizsgálata.	
A „poszt-akadémikus” tudomány-fázis problémái	Fehér Márta
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Locke ismeretelmélete és metafizikája	Forrai Gábor
Az értekezés standard témái: ideaelmélet, szubsztancia, elsődleges és másodlagos tulajdonságok, személyes azonosság. Locke viszonya a filozófiai hagyományhoz és a kortárs tudományos áramlatokhoz. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Érvelélemélet	Forrai Gábor
Érvelések informális logikai és dialektikai elemzése. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Naturalizált ismeretelmélet	Forrai Gábor
Elméleti megalapozás és konkrét eredmények. Quine nézetei. Az a priori tudás lehetősége. Társas megismerés. A filozófiai módszertanhoz kapcsolódó kérdések. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Igazolás-elméletek	Forrai Gábor
Kortárs elképzelések az episztemikus igazolásról, a fundacionalizmus, koherentizmus változatai,	

externalista megközelítések és erény-elméletek. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A modern infokommunikáció története	Galántai Zoltán
A tágabb értelemben vett modern infokommunikáció történetébe számos téma tartozik a transzkontinentális távíró rendszerek kiépítésének történetétől az infokommunikációs technológiák kiépítésén keresztül az azokkal való visszaélések történetéig, továbbá, hogy az idő előrehaladtával miként változnak az infokommunikációs technológiák jövőjére vonatkozó remények, félelmek, elvárások. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után határozzuk meg.	
A Földön kívüli intelligencia keresésének (SETI) története	Galántai Zoltán
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A magyar technika történetének fordulópontjai: műszaki alkotók és tudományos életművek	Galántai Zoltán
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A magyar ipartörténet nagy korszakai: a céhes ipartól a gépi nagyiparig	Galántai Zoltán
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A magyar technika történetének fordulópontjai: műszaki alkotók és tudományos életművek.	Galántai Zoltán
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A műszaki tudományok ismeretelmélete	Héder Mihály
A mérnöki tervezés alapelveinek és módszertanainak kutatása. Műszaki problémák modellezése. Az önálló műszaki alap kutatás lehetőségességének és jellegének felderítése. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A mesterséges intelligencia filozófiája	Héder Mihály
A mesterséges intelligencia elvi korlátainak meghatározása. A mesterséges intelligencia által felvetett társadalmi és etikai kérdések kutatása. Az ember és gép kombinációjával létrejövő ágensek vizsgálata. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Várakozások és jövőképek konstruálásának szerepe keletkező technológiákban, kutatók, szakpolitikusok, nagyközönség várakozásai, jövőképei	Hronszky Imre
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A „tisztá tudomány” koncepciójának fejlődése és szerepe a tudománypolitikában	Hronszky Imre
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	

„Alkalmazás-orientált” alapkutatás innovatív iparágak fejlődésében	Hronszky Imre
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Kognitív dinamika „élő labor” (living lab) alapú kutatásban, fejlesztésben és innovációban, csoportos megismerés, „tömegbe kiszervezés”	Hronszky Imre
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A ki-nem-számítható kockázat racionális megközelítése és szerepe az innovációban és a környezetvédelemben, az „elővigyázatosság” elvének fejlődése	Hronszky Imre
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Az evolúció-elméletek története és tudományfilozófiai elemzése	Kampis György
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A komputáció és a kogníció alapjai	Kampis György
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A kauzalitás furcsaságai: negatív okok	Kampis György
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A modern építészet és a design megítélésének esztétikai és etikai aspektusai	Kerékgyártó Béla
Az építészet és a design kettős, művészeti és gyakorlati jellegéből fakadóan a művek megítélésében esztétikai és etikai szempontok egyaránt fontos szerepet játszanak. Az értelmezés és értékelés elvi szempontjainak tisztázásában, illetve megalapozásában ezek a területek sokat profitálhatnak a filozófiai elemzésekből, ugyanakkor sokrétű anyagot, izgalmas modelleket kínálnak az elméleti elemzés számára. Ezen az általános kereten belül különböző, esztétikai vagy etikai súlypontú témák, illetve olyan konkrét irányok vizsgálata is történhet, mint a fenomenológia hatása az építészetelméletben, a tér és hely kérdésköre, a kortárs filozófia és építészetelmélet kapcsolata. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Építészet és nyilvánosság: elméleti keretek és értelmezések	Kerékgyártó Béla
Az építészet, illetve tágabban az épített környezet minősége, közösségi jelentése fontos elméleti kérdéseket vetnek fel. Ezek egy része konkrétan a létrehozandó vagy létrehozott tárgyi környezet, így a nyilvános területek, a közterek vagy a köz és a magánhasználatú terek kapcsolatának értelmezésére és értékelésére vonatkozik. Általánosabb szinten olyan kutatandó kérdések merülnek fel, mint az épített környezet közösségi értéke, hozzáférhetősége, igazságos elosztása, a környezet iránti felelősség, az alkotások időbeli érvényessége, a közösségi részvétel, vagy a nyilvános és a magánszféra viszonyának alakulása. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen	

határozzuk meg.	
Heurisztika	Kiss Olga
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Interpretációs problémák a matematika történetében	Kiss Olga
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A szakértőség gyakorlata és mintázata a tudományban	Kutrovácz Gábor
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A tudománytörténet-írás historiográfiája	Láng Benedek
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A tudomány határterületei	Láng Benedek
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Tudomány és ál-tudomány konfliktusa és egymás mellett élése a múltban	Láng Benedek
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A kriptográfia története	Láng Benedek
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Tudományos elméletek ontológiai kérdései	Margitay Tihamér
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A kutatómódszertan elmélete és története	Margitay Tihamér
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Argumentáció-elméletek összehasonlító elemzése	Margitay Tihamér
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Természetfilozófiai és tudományfilozófiai	Percz László

közlemények az Akadémia <i>Atheneum</i> c. folyóiratában (1892-1947.)	
Az Athenaeum tudományfilozófiai közleményeiről. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Tudományfilozófiai kísérletek a magyar filozófia történetében	Percz László
Tudományfilozófiai kísérletek a magyar filozófia 19–20. századi történetében. A tudományra irányuló reflexió példái a „hivatalos” magyar bölcséletben: az egyetemi-akadémiai és a társasági filozófia tudományfilozófiai törekvései és vitái. A „katedrafilozófia” és a tudományfilozófia. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után határozzuk meg.	
Az internet története és filozófiája	Ropolyi László
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Az internethasználat társadalmi és kulturális következményei	Ropolyi László
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Kvantumkorrelációk és kauzális magyarázatok	Szabó Gábor
A jelölt feladata egy jól körvonalazott, ugyanakkor nyitott kérdés diszkutálása, ideális esetben megoldása. A kérdés a kvantummechanika EPR-típusú korrelációinak kauzális magyarázatával kapcsolatos. Ismeretes, hogy a kvantumkorrelációk ún. közös-közös-ok-típusú kauzális magyarázatából levezethetők a Bell-egyenlőtlenségek, amelyek sérülése az ilyenfajta lokálisan kauzális magyarázatokat kizárja. Ennek a magyarázattípusnak az ún. külön-közös-okos gyengítése és a Bell-egyenlőtlenségek közötti összefüggés azonban nem ismeretes. A jelölt feladata abban állna, hogy vagy vezesse le a Bell-egyenlőtlenségeket vagy konstruáljon külön-közös-okos modellt az EPR-korrelációkhoz. Ez utóbbi feladathoz valószínűleg programozási ismeretek is szükségesek.	
A statisztikus fizika filozófiai alapjai	Szabó Gábor
A statisztikus fizika filozófiai alapjai a modern tudományfilozófia egyik legizgalmasabb, de mindenképpen a legtöbb általános filozófiai kérdést érintő problémája. Hogyan viszonyulnak egymáshoz a makro- és mikroszintű fizikai elméleteink? Milyen redukciós magyarázati sémákat kell mozgósítanunk a termodinamika és a statisztikus mechanika viszonyának elemzésekor? Mi a pontos viszony a termodinamika második főtétele és az idő irányának kérdése között? -- hogy csak néhány kérdést említsünk. A jelöltnek az MTA BTK Filozófiai intézetében A fizika filozófiája kutatócsoport munkájába bekapcsolódva a statisztikus fizika alapjainak valamely filozófiailag releváns kérdésében kell kutatásokat végeznie.	
XIX-XX. századi matematikatörténeti kutatások	Tanács János
Ezen belül kiemelten: a nem-euklideszi geometria matematikatörténeti és matematikafilozófiai aspektusai. A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Jogi (tárgyalótermi) érvelések argumentáció-elméleti kutatásai	Tanács János

A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A kríziskommunikáció érvelésméleti és retorikai megközelítései	Tanács János
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Az észlelés filozófia elméletei	Tózsér János
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
A pszichológia filozófiai kérdései	Tózsér János
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Polarizáció, tudományos viták és episztemológiai problémák	Zemplén Gábor
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Tudományfilozófia és tudománytörténet az oktatásban	Zemplén Gábor
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Szín-, fény- és látásméletek történeti kérdései	Zemplén Gábor
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	
Test-modellek és modell-testek	Zemplén Gábor
A pontos témát a jelölttel való egyeztetés után közösen határozzuk meg.	